

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Crisisbeheersing en Informatievoorziening versterken in Twente	AGENDAPUNT	E3
DATUM	12 oktober 2023		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	J. ten Voorde/I.Lieferink
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	
PORTEFEUILLEHOUDER	A.J. Gerritsen		

Besluit

- Conform voorstel, met de aanvulling dat de gemeenteraden zullen worden geïnformeerd -

Voorstel

Aan het AB wordt gevraagd:

1. In te stemmen met de inhoud van het bestedingsplan crisisbeheersing en informatievoorziening, inclusief de volgende financiële besluiten:
 - Onder voorbehoud van toekenning 3e en 4e tranche akkoord te gaan met de aanwending van de versterkingsgelden, zoals in het bestedingsplan gepresenteerd;
 - De begroting 2024 v.w.b. de reeds toegekende gelden conform het gepresenteerde bestedingsplan te wijzigen;
 - Via de reguliere Planning & Controlcyclus het bestuur te informeren over de voortgang en aanwending van de additionele middelen
2. Kennis te nemen van het voornemen van het DB om de gemeenteraden te informeren over de toegekende versterkingsgelden en de vastgestelde bestedingsdoeleinden, en de wensen daartoe in de vergadering van het Algemeen Bestuur te bespreken
3. Kennis te nemen van de DB- besluiten:
 - Tot het zichtbaar maken van het team crisisbeheersing binnen de VRT en in het verlengde daarvan te komen tot een passende herverdeling van de werkzaamheden van het veiligheidsbureau en de vakgroepen crisisbeheersing en risicobeheersing;
 - Tot het laten uitvoeren van een onderzoek ten aanzien van de positionering van de niet wettelijk gerelateerde platformtaken.

Samenvatting

Economische, sociale en politieke veranderingen in de samenleving wisselen elkaar in rap tempo af. Er is veel dat de aandacht van het crisisbeheersingsveld vraagt: de vele andersoortige langdurige crises naast de bekende rampenbestrijding voor de 'klassieke' fysieke veiligheidsrisico's, versterking van regionale en landelijke crisisbeheersing en de nieuwe wetgeving inclusief bijbehorende ambities. Het Rijk gaat de komende jaren de bijdrage aan de veiligheidsregio's structureel verhogen ter versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. Dit betreft de BDUR (Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding). De verhoging van deze gelden worden stapsgewijs ingevoerd van 46 miljoen in 2023 tot 83 miljoen in 2026.

	2023	2024	2025	2026
Land	46 miljoen	57 miljoen	73 miljoen	83 miljoen
Twente:				
Crisisbeheersing	823.981	1.021.020	1.307.622	1.486.748
Informatievoorziening	515.200	638.400	817.600	929.600
Totaal	1.339.181	1.659.420	2.125.222 *	2.416.348 *

Veiligheidsregio Twente heeft een filosofie ten aanzien van crisisbeheersing van waaruit invulling wordt gegeven aan de versterkingsgelden. Deze filosofie houdt het volgende in:

- Behoud van onze wendbare, slagvaardige en outputgerichte crisisorganisatie voor flitscrises en rampen;
- Versterken crisisorganisatie voor nieuwe typen crises die complex, grensoverschrijdend en langdurig van aard kunnen zijn;
- Dit vanuit een kleine kernbezetting met een flexibele schil waarbij maatwerk wordt geleverd door in-, toe- en uitvoegen. De operationeel leider fungeert als regisseur voor juiste opschaling per soort crises;
- De crisisorganisatie wordt opgebouwd vanuit de operationele kolommen;
- De crisisorganisatie wordt ondersteund door een eigen 24/7 informatiepositie t.a.v. risico's, rampen en (dreigende) crises;
- Veiligheidsregio richt op fysieke rampen en crises, waarbij rekening wordt gehouden met gelijktijdigheid van crises;
- Het team crisisbeheersing verzorgt de preparatie van de crisisorganisatie, ondersteunt en adviseert de crisisorganisatie.

Tijdens de bestuurlijke themadag van 22 maart is aan de hand van de startnotitie versterking crisisbeheersing en informatievoorziening gesproken over de gewenste versterking voor Twente. Opbrengst van deze themadag hebben geresulteerd in de volgende uitgangspunten:

- Vertrekpunt voor crisisbeheersing blijft generieke voorbereiding en flexibiliteit;
- De focus ligt op versterken van de uitvoering;
- Voor de respons op een acute ramp of crisis is de huidige crisisorganisatie het vertrekpunt. Voor niet-acute situaties ontwerpen we een voor die crisis passende variant. Hierbij wordt ook naar gelijktijdigheid van crises gekeken;
- De voorbereiding op crisis wordt als taakveld zichtbaar(der) in de Veiligheidsregio Twente;
- Een eigen 24/7 informatiepositie is een basisvoorwaarde voor crisisbeheersing in Twente;
- Veiligheidsregio Twente onderhoudt een netwerk van crisispartners, zij spelen allen een rol in de crisisorganisatie en leveren dus ook een relevante bijdrage;
- Elke gemeente behoudt haar eigen verantwoordelijkheid t.a.v. crisis (gemeentelijke crisisbeheersing). Bevolkingszorg is het 'parate' collectieve onderdeel;
- Bij toekomstige samenwerking richten we ons op de schaal van Oost-5 waarbij er meerwaarde voor Twente moet zijn.

Het uiteindelijke doel van de versterkingsgelden crisisbeheersing en informatievoorziening is:

Een toekomstbestendige crisisorganisatie voor Twente, gericht op ondersteuning bij crises waarbij een vitaal belang van de samenleving wordt of dreigt te worden aangetast. De organisatie is flexibel en heeft slagkracht zodat een breed palet aan rampen en crises waaronder complexe, grensoverschrijdende, langdurige en eventueel gelijktijdige crises kunnen worden ondersteund.

Dit betekent concreet:

- Een 24/7 parate, flexibele en vakbekwame crisisorganisatie voor rampen en crisis van nu en richting toekomst;
- Continuïteit en slagkracht bij langdurige crisis;
- Een eigen 24/7 informatiepositie over risico's, rampen en crises;
- Capaciteit en 1-loket: team crisisbeheersing die bijstand en expertise verleent aan gemeente;
- Een opgebouwd en onderhouden netwerk van crisispartners rond steeds wisselende thema's;
- Een ingericht cyclisch proces ten aanzien van crisisbeheersing dat risicoanalyse, preparatie, respons en herstel omvat.

Aan het algemeen bestuur

De onderdelen waar versterking gewenst is op het gebied van crisisbeheersing zijn onderverdeeld in vijf thema's:

1. Versterken preparatie;
2. Versterken paraatheid ;
3. Organiseren slagkracht bij langdurige crises;
4. Samenwerking bovenregionaal en landelijk;
5. Versterken kolommen GHOR, Crisiscommunicatie en Bevolkingszorg;

De onderdelen waar versterking gewenst is voor informatievoorziening zijn onderverdeeld in vijf thema's:

1. Realisatie VIK;
2. 24/7 geborgd informatiemanagement bij een crisis;
3. Versterking organisatie informatievoorziening VRT;
4. Samenwerking bovenregionaal en landelijk.

Bovengenoemde thema's zijn nader uitgewerkt in het bestedingsplan crisisbeheersing en informatievoorziening (zie bijlage).

De voorgenomen wetswijziging en de daarmee samenhangende opgaven vormen de aanleiding om de inrichting van de VRT zoals die 12 jaar geleden is beschreven te gaan beschouwen. Voorstel is de organisatie-inrichting van de VRT in lijn te brengen met zoals in de contourennota beschreven indeling van crisisbeheersing en brandweezorg. Deze beschouwing roept de vraag op of de niet wettelijk- gerelateerde platformtaken nog passen bij deze aangepaste organisatie- inrichting.

Financieel

In het bijgevoegde bestedingsplan is een uiteenzetting gegeven van de versterkingsthema's inclusief een inschatting van de middelen die daarvoor in structurele zin benodigd zijn. De middelen zijn in het plan volledig toegewezen.

Onderstaand een recap van de beoogde aanwending van de versterkingsgelden:

Structurele aanwending versterkingsgelden 2024-2026

Versterkingsthema	raming		doorkijk	
	2024		2025	2026
1 Versterking preparatie crisisbeheersing	€	721.520	€ 805.622	€ 879.748
2 Versterken paraatheid	€	-	€ 150.000	€ 150.000
3 Organiseren slagkracht bij langdurige crises	€	75.000	€ 75.000	€ 75.000
4 Samenwerking bovenregionaal en landelijk	€	50.000	€ 50.000	€ 50.000
5 Versterking kolommen GHOR, crisiscomm. en BZ	€	174.500	€ 227.000	€ 332.000
subtotaal crisisbeheersing	€	1.021.020	€ 1.307.622	€ 1.486.748
1 Realisatie VIK	€	383.000	€ 437.200	€ 549.200
2 24/7 geborgd informatiemanagement bij crises	€	69.400	€ 69.400	€ 69.400
3 Versterking organisatie informatievoorziening	€	136.000	€ 186.000	€ 186.000
4 Samenwerking bovenregionaal en landelijk	€	50.000	€ 125.000	€ 125.000
subtotaal informatievoorziening	€	638.400	€ 817.600	€ 929.600
Totaal	€	1.659.420	€ 2.125.222	€ 2.416.348

De versterkingsgelden worden – zoals het ministerie dit ook heeft bedoeld – voor het grootste deel daadwerkelijk ingezet voor beleidsintensivering op gebied van crisisbeheersing en informatievoorziening. Voor een beperkt deel (€ 0,2 mln.) is sprake van een verschuiving in de financiering: de out-of-pocket kosten voor de gemeentelijke kolom (crisiscommunicatie en bevolkingszorg) worden momenteel door de gemeenten gedragen. Het lijkt billijk, gezien ook de aandacht die de minister op dit onderdeel vestigt, om deze kosten voortaan te dekken uit de versterkingsgelden.

De versterkingsgelden t/m 2024 ad € 1,65 mln. staan vast en zijn daarmee ook daadwerkelijk inzetbaar. Voorgesteld wordt om de begroting 2024 conform het bestedingsplan te wijzigen. Een technische vertaling daarvan is weergegeven in bijlage 2.

De 3^e tranche in 2025 en de 4^e tranche in 2026 staan nog niet vast. Inhoudelijk gezien is het plan wel uitgedacht en in die zin ook het eindbeeld geschetst. Om de besluitvorming hieromtrent niet te versnipperen wordt daarom voorgesteld om onder voorbehoud van eventuele wijzigingen in de 3^e en 4^e tranche akkoord te gaan met het volledige bestedingsplan en via de P&C-cyclus te rapporteren over de voortgang van deze versterkingsopgave.

Mochten de bedragen in 2025 of 2026 toch serieus afwijken van de huidige raming of ontstaan er mettertijd nieuwe inzichten over de financiële vertaling van de versterkingsthema's dan kunnen via een volgende begrotingsprocedure (en goedkeuring door AB) de nodige accenten in het plan worden aangebracht.

Het jaar 2023

Het bestedingsplan neemt de horizon 2024-2026 in beschouwing. In het lopende jaar heeft VRT een eerste tranche van € 1,3 mln. ontvangen. De gelden in 2023 zijn/worden alleen voor het direct nodige ingezet. Hierbij moet worden gedacht aan personele inhuur en middelen voor crisiscommunicatie, de aanschaf van extra Cognos licenties, enkele samenwerkingsinitiatieven in Oost-5 en de ontwikkeling van het Informatie en Operationeel Centrum (IOC) naar een Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK).

Daarnaast bestaat het voornemen om een beperkt deel van de niet-aangewende versterkingsgelden te reserveren. Enerzijds voor een eerste storting in de nog in te stellen bestemmingsreserve "langdurige crises". Anderzijds voor continuering van de coördinatie van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in de eerste helft van '24. Dit betreft een reserve voor eventuele overbrugging van de kosten die voortkomen uit de coördinerende rol van de VRT ten aanzien van de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne. Het gros van de overgebleven gelden in 2023 (c.a. 0.9 mln.) komt ten gunste van het rekeningsaldo in 2023.

In de BERAP van 2023, die gelijktijdig met dit plan wordt aangeboden aan het bestuur, is de omgang met de versterkingsgelden van 2023 nader toegelicht.

Tot slot

In het DB d.d. 20 september j.l. is verzocht om de gemeenteraden te informeren over de toegekende versterkingsgelden en het opgestelde bestedingsplan. De VRT zal op basis van besluitvorming in het AB op 12 oktober een voorzet doen en in afstemming met bestuurders zorgen voor de benodigde informatie.

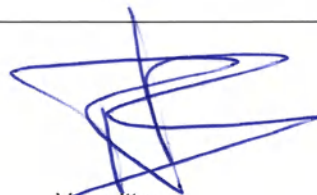
Bijlage(n)

- Bestedingsplan versterkingsgelden crisisbeheersing en informatievoorziening.
- Begrotingswijziging 2024.

Enschede, 20 september 2023

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
R.W. Bleker

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 12 oktober 2023

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
R.W. Bleker

